

Ülést tartott a Gyógyszerészkar tudományos diákköre

Az Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Tudományos Diákköre a Gyógyszerésztudományi Kar tantermében előadást tartott, melynek keretében a TDK-ban működő hallgatók kísérleti munkájukról számítottak be. Dr. Dirner Zoltán egyetemi tanár üléselnöksége mellett 7 előadás hangzott el, melyeket IV. és III. éves gyógyszerészhallgatók dolgoztak ki, és pedig egyet-egyét a Gyógyszerészeti Vegytani Intézetben, valamint az Általános és Szervetlen Kémiai Inté-

zetben, kettőt a Gyógyszerhatástani Intézetben, hármat a Gyógyszertechnológiai Intézetben. Az előadások az alábbi sorrendben hangzottak el.

1. Mód László: Adatok a Szbellédy-féle parafenetidin redoxindikátorról. — 2. Muray László: Hg (II) tiocianát, Hg (II) halogénid, valamint Hg (II) cianid-rendszerek egyensúlyi vizsgálata. — 3. Mester Lajos: Néhány újabb adat a Tweenekkel végzett szubilizálás elméleti és gyakorlati kérdéséhez. — 4. Szima Aranka: Szóró-

pisztoly alkalmazása a cukros drázirozás festési műveleténél. — 5. Papp Tünde: A hipofoszfitos szirup helyettesítésének problémája. — 6. Bálint József, Buschor László, Pintye János: Szimultán fájdalomérzések interferenciára vonatkozó vizsgálatok. — 7. Takácsy Imre: A Ruta Graveolens fotoszenzibilizáló anyagával létrehozott baktérium mutációk.

Az előadások után elhangzott hozzászólásokból, valamint Dirner és Novák professzorok összefoglaló értékelése alapján elmondható, hogy diákkörben működő gyógyszerészhallgatók eredményes kísérleti munkát végeztek, mely tapasztalatoknak a későbbiek során is hasznát vehetik.

Egy év Ottawában

Beszélgetés dr. Széll Tamással kanadai tanulmányútjáról

Több mint egy éve már, hogy Széll Tamás, a József Attila Tudományegyetem Alkalmazott Kémiai Tanszékének adjunktusa lázasan készült külföldi útjára. Előtte járt már az angliai Cardiffban, Koppenhágában, Oslóban és Leningrádban. Beharangozta egy nyáron tanítványaival az "NDK-t", megfordult Rómában és Zürichben. Mégis a kanadai út előtt sosem érzett izgalom töltötte el. Nagyon hosszú idő háromszázhatvanöt nap távol a családtól, idegenek között, más világban. — Nagyon

hiányoztak a gyerekek és sokszor elfogott a honvágy — emlékezik vissza —, s ha hiszi, ha nem, mint egy gyerek számolgattam, hány nap van még hátra.

— Hogyan fogadták?

— Igyekeztek mindenben segítségemre lenni. Bármit kértem, teljesítettek. Nagy érdeklődéssel ismerkedtem össze új kollégáimmal — mintegy ötvenen voltak — a laborokkal, az új viszonyokkal. Az emberek mindent barátságosak és segítőkészek voltak. Munkahelyemen különösen megszokták az idegeneket, hiszen ott minden nemzetnek a fiai megfordulnak csaknem. Különös örömmre szolgált, hogy nem egyedül voltam magyar. Előtte érkezett dr. Bartha László debreceni kollégám, utánam pedig dr. Urech Ferenc kémikus és dr. Roboz Ferenc fizikus — mindketten a MTA munkatársai — valamint dr. Nagy-né biológus, aki a Budapesti ELTE-n tanít. Így aztán nem éreztem oly egyedül magam. Az ő problémáik azonosok voltak az enyémmel.

sát, tehát mitől függ, hogy savas vagy lúgos katalizátort kell használni. Munkámat önállóan végeztem. Konzultációs felettesem dr. A. M. Eastham volt, aki Ingold tanítványa és elismert szaktekintély.

— A kutatás körülményei milyenek voltak?

— A kutatás tárgyi feltételeit a legmesszebb menő-kig biztosították. Munkámhoz minden segítséget megkaptam, amit kértem. A kutatás sikerrel végződött, illetve pontosabban meghatározva eljutottam a feladatok kidolgozásában addig, ameddig egy esztendő alatt el lehet jutni. Az eredményekről tudományos közleményben számolok be.

— Milyen légkörben dolgozott?

— Nagyon őszinték és nyitlak voltak kollégáim. Csak jót tudok róluk mondani. Megmondták a véleményüket mindig, amiért senkinek nem volt szabad megsértődni. Igen kellemesen éreztem magam közöttük.

— Hol járt közvetlen úti-célján kívül?

— Ottawán kívül eljutottam a vikendek során a következő helyekre: Montreal, Quebec, London-Ontario, Hamilton, Toronto, Niagara és Algonquin Park. Valamint Albany, Poughkeepsy, New York, Washington, Jacksonville és Miami is szerepelt úti céljaim között. Visszaúton a jersey ESSO laboratóriumot, valamint a müncheni egyetemet, ahol tapasztalatcsere is sor került.

— Hogyan értékeli egy éves tanulmányútját?

— Először is annak örülök, hogy szakmai tudományt gyarapíthattam. Ezen kívül sokat láttam, sokat tanultam más vonatkozásban is. Úgy érzem, munkámmal hasznára voltam az ösztöndíjat adó intézménynek is, amellyel távozásom után is tartom a kapcsolatot, és az ott elkezdett kutatást itthon tovább folytatom.

— Hol dolgozott?

— A Nationale Recherche Council-ban — ez volt annak az intézménynek a neve, amelynek alkalmazott kémiai laboratóriumában dolgoztam. Az NRC Kanadában olyan szerepet tölt be körülbelül, mint nálunk az MTA. Átfogja bizonyos mértékig az egyébként igen decentralizált kutatómunkát. Ez az intézmény — amely bátran nevezhető nemzetközi jellegűnek — mintegy 4 ezer dolgozót foglalkoztat, és az egész országban vannak laboratóriumai.

— Mi volt munkájának célja?

— Új módszerek elsajátítása. Két feladatom volt. Először az olefinok kationos polimerizációja katalizálásának fizikokémiai tanulmányozása. Másodsorban azt kutattam, hogy miféle faktorok befolyásolják az aldolkondenzációnál az alkalmazott katalizátor megválasztá-

A földgáz a jövő energiaforrása

Szegeden rendezték meg a VI. országos gázkonferenciát

Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület az idén Szegeden rendezte meg évenként szokásos konferenciáját, abból az alkalomból, hogy a szegedi gázmű most ünnepli fennállásának századik évfordulóját. A megyei tanácsháza nagytermébe június 11-én és 12-én ezúttal a gázszakma hazai tekintélyei gyűltek össze, s több külföldi, csehszlovák, német, osztrák és angol szakember. Az első előadást Lőrinc Imre nehézipari miniszterhelyettes tartotta, aki »A földgáz szerepe a magyar energiaellátásban« című értekezésében kitűnő képet festett a hazai szénhidrogén-felhasználás jelenéről és jövőjéről.

A közelmúltban feltárt alföldi földgázvagyon hasznosítása megkezdődött, s a földgázfogyasztás megdöbbentően szaporodott. Különösen a kohászat és a vegyipar használ fel sok földgázt. A becslések szerint 1965-70 között az összes szükségleten belül az iparban és a mezőgazdaságban a termelési célú felhasználás növekedésének átlagos üteme 4,9 százalékos lesz.

Rendkívül gazdaságos

Vida Miklós gépészmérnök a gázszolgáltató vállalatok szerepéről és feladatairól számolt be. Referátumából többek között kiderült, hogy a több mint száz éves múltú visszatekintő hazai gázszolgáltató nem fejlődött kellőképpen, s elmaradt a követelményektől.

A második tárgykörben dr. Vály Ferenc vegyész és Herter Róbert gépészmérnök »A gázfűtés energetikai szempontjai« című előadásában bebizonyította, hogy a gázfűtés olyan előnyöket biztosít a fogyasztónak, mellyel más fűtési módszerek jelenleg nem vetekedhetnek.

E napon tartott előadást dr. ing. W. Jorde a bécsi gázellátásról, valamint a kassai dipl. ing. Ch. Umberto a benzintöltés városi gáztermeléséről.

A készülékgyártás elmaradt

Pénteken, 12-én délelőtt a különböző gázfűtésekről, hálózatokról és berendezésekről tárgyalt a konferencia. Dr. Gráf László vegyész mérnök a szén-savas földgázok felhasználásának kérdéseit elemezte különös tekintettel a hazai szén-savas ipar fejlődésére, a szén-savas kevert gázok tüzelésének előnyeire. A propán-bután palacktöltéssel T. H. Taylor, a Color Gas Limited főmérnöke foglalkozott. Elsőszőr Rezső gépészmérnök a gázvezetékek műszerezéséről, Bartos Gyula gépészmérnök a városi gázelosztó hálózatok tervezéséről szóló dolgozatai is több hozzászólást váltottak ki a jelenlévő szakemberekből.

A negyedik tárgycsoport szinte teljes egészében a

háztartási gázfelhasználás kérdéseiből merítette témáját. Dr. ing. J. Lorenz karlsruhei mérnök »A gáz szerepe a modern háztartásban« című előadásához bő kiegészítőt mondott. Felhívta a figyelmet arra, hogy a gázellátó vállalatoknak már jó előre gondolniuk kell a fogyasztás szükségességű növekedésével kapcsolatos műszaki fejlesztés biztosításáról.

Igen nagy érdeklődést váltott ki Benes Zoltán gépészmérnök előadása is, aki a hazai háztartási és kommunális jellegű gázkészülékek gyártásának helyzetét foglalta össze.

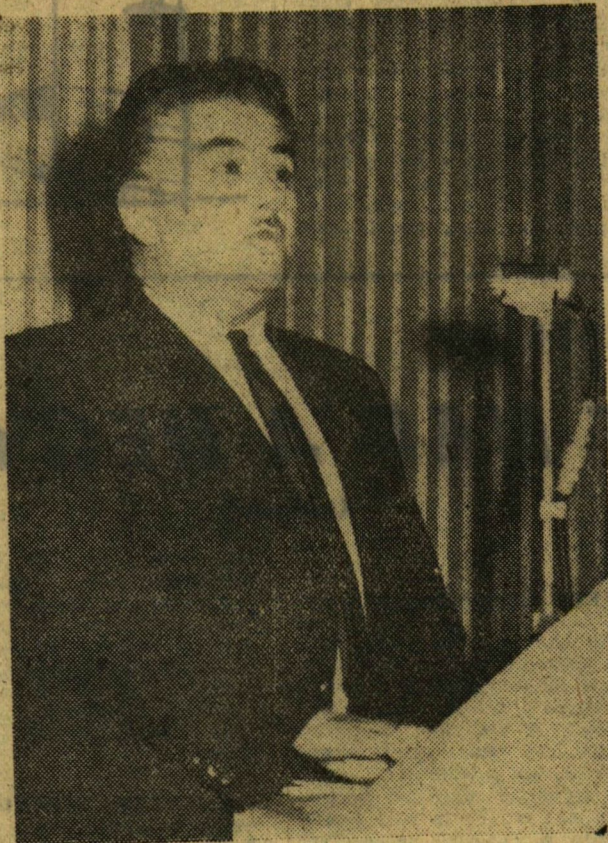
Javaslatok a fejlődés biztosítására

A Szegeden rendezett gázkonferencia megvitatta a gázipar helyzetét és aktuális problémáit. Örömmel nyugtázta azt az előrehala-

dást, ami a múlt években bekövetkezett, de azt is megállapította, hogy még nem kielégítő a fejlődés. Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesülethez beterveztett határozatban ezért többek között kérték a résztvevők, hogy biztosítsák az iparág szakember-szükségletét, az illetékes minisztériumok tegyék lehetővé a háztartási gázkészülékek választékának bővítését, és intézkedjenek a propán-bután-gáz felhasználásának növeléséről.

A konferencia résztvevői az összejövetel harmadik napján, 13-án ellátogattak a Békés megyei Kardoskútra, ahol megtekintették a Nagyalföldi Olajtermelő Vállalat üzemességét, valamint az orosházi üveggyárat, ahol már ipari célra felhasználják a közelben feltárt földgázt.

Fehér Kálmán

Lőrinc Imre nehézipari miniszterhelyettes tartotta a konferencia első előadását »A földgáz szerepe a magyar energiaellátásban« címmel.

Ellátás körzetek szerint

Az utóbbi évtizedekbe a földgázfogyasztás világszerte megháromszorozódott, s hasonlóképpen növekedett meg a földgázfelhasználás is. A földgáz — mint köztudomású — jelentős, hanem a vegyiparnak fontos alapanyaga. A magyar szénhidrogén-kutatás csak a közelmúltban vett nagyobb lendületet, de a felhasználás még így is tízszerese már a tíz évvel ezelőttinek. A harmadik öt-éves terv idején pedig még inkább meggyorsul a földgázkitermelés és a behozatal, valamint a felhasználás üteme.

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság a lehetőleg szerinte osztotta be a felhasználási körzeteket. E szerint a Dél-Alföld területén talált földgázkészleteket a környező városok ellátására fordítják. Orosháza után még több Békés, Csongrád és Bács-Kiskun megyei város kap földgázt, köztük Szeged is. Az ellátás tervezését és építését jelenleg végzik.

Szilárd tüzelőanyagok helyett

A konferencia bevezető részében hangzott el Galambosi István főmérnök előadása is a száz éves szegedi gázműről. Ezután megkezdtek a tárgykörökre osztott, s előre kiadott előadások vitáját. Az első napon két témakör került sorra. Az elsőben jobbra a gázellátással kapcsolatos, a másodikban a városi gáztermelés kérdéseit tárgyalták meg.

Az ország tüzelőanyag-energiaellátásának jelenlegi és távlati helyzetéről szólott Szűcs Miklós közgazdász előadása. Elmondotta, hogy a népgazdaság fejlődésével olyan nagy mértékben növekedett a tüzelőanyagfogyasztás, hogy az 1963. évi közel háromszorosát tette ki a 25 évvel ezelőttinek. Az energiagazdaság egészséges fejlődésére utal viszont, hogy a termelés lényegében azonos ütemű növekedésével szemben a tüzelőanyagfogyasztás üteme állandóan csökken. Ennek ellenére gondot okoz a növekvő igény, s ezért nálunk is létjogosultsága van annak a világszerte általánossá váló folyamatnak, hogy a szilárd anyagokról a folyékony és gáznemű tüzelőanyagokra térnek át.

A szegedi gázkonferencia résztvevőinek egy csoportja a megyei tanácsháza nagy üléstermében.

Augusztusban ünnepli tizenöt éves fennállását a MTESZ szegedi csoportja

Augusztus 13-án tizenöt éves lesz annak, hogy ki-mondták az Országos Erdészeti Egyesület és a Magyar Hidrológiai Társaság 1949 augusztus 13-15 között Szegeden rendezett vándorgyűlésén a Műszaki Tudományos Egyesületek Szövetsége szegedi csoportjának megalakulását. A csoport azóta évről évre újabb tagyesületekkel gyarapodott.

Jelenleg az intézőbizottság 18 tagyesület munkáját fogja össze, melyek a híradástechnika, valamint a nyomda és papíripár kivételével magukba foglalják a tudományos-műszaki élet valamennyi területéről a Szegeden működő mérnököket, szakembereket.

A tizenöt éves »kisjubileumot« ünnepi rendezvény-sorozat kívánja méltó keretek között megünnepelni a szakmai életet, amelyen új vezetőséget és intézőbizottságot választanak.

A jubileumi program előkészítésére négy akcióbizottságot hívott életre a MTESZ szegedi intézőbizottsága, melyek gondoskodnak a program szervezett lebonyolításáról, a meghívottak elhelyezéséről, az előadások színvonalának biztosításáról, az anyagi feltételek megteremtéséről.

Külön bizottság gondoskodik a kiadandó jubileumi évkönyv anyagának válogatásáról s igényes megteremtéséről.

Remélhető, hogy az augusztusi rendezvénysorozat, mely az intézőbizottság másfél-estendei szervezőmunkájának is eredménye lesz, méltóan reprezentálja majd a városi és megyei érdekeket, ahol dr. Koltai János főosztályvezető tanár előad-

sát bocsájtják majd vitára. További két előadás is elhangzik ezen a napon az iparfejlesztéssel kapcsolatos oktatási feladatokról, illetve az atomenergia felhasználásának lehetőségeiről.

E rendezvények sorában tartják meg a szegedi csoport az évi választmányi ülését, amelyen új vezetőséget és intézőbizottságot választanak.

Az ünnepi ülés után az egyes tagyesületek előadásaival folytatódik.

A jubileumi program előkészítésére négy akcióbizottságot hívott életre a MTESZ szegedi intézőbizottsága, melyek gondoskodnak a program szervezett lebonyolításáról, a meghívottak elhelyezéséről, az előadások színvonalának biztosításáról, az anyagi feltételek megteremtéséről.

Külön bizottság gondoskodik a kiadandó jubileumi évkönyv anyagának válogatásáról s igényes megteremtéséről.

Remélhető, hogy az augusztusi rendezvénysorozat, mely az intézőbizottság másfél-estendei szervezőmunkájának is eredménye lesz, méltóan reprezentálja majd a városi és megyei érdekeket, ahol dr. Koltai János főosztályvezető tanár előad-